

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
 ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
 ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ  
 КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Декан факультету соціальної педагогіки та психології  
 \_\_\_\_\_ О.В. Пономаренко

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 202\_\_

**СОЦІАЛЬНІ МОДЕЛІ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки бакалаврів  
 очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти  
 спеціальності 231 «Соціальна робота»  
 освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»

**Укладачі: Соловйова Т.Г. канд. пед. н., доцент каф. соціальної педагогіки та спеціальної освіти,  
 Апхутіна В.В. викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти**

Обговорено та ухвалено  
 на засіданні кафедри соціальної педагогіки та  
 спеціальної освіти

Протокол № \_\_\_\_\_ від “\_\_\_” \_\_\_\_\_ 202\_\_ р.  
 Завідувач кафедри соціальної педагогіки та  
 спеціальної освіти

\_\_\_\_\_ Н.В. Заверико

Ухвалено науково-методичною радою  
 факультету соціальної педагогіки та  
 психології

Протокол № \_\_\_\_\_ від “\_\_\_” \_\_\_\_\_ 202\_\_ р.  
 Голова науково-методичної ради факультету  
 соціальної педагогіки та психології

\_\_\_\_\_ І.В. Козич

Погоджено  
 з навчально-методичним відділом

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ініціали, прізвище)

202\_\_ рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
<b>Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти</b>	<b>Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
<b>Галузь знань 23 «Соціальна робота»</b>	Кількість кредитів – 3	<b>Обов'язкова</b>	
		<b>Цикл дисциплін професійної підготовки спеціальності</b>	
<b>Спеціальність 231 Соціальна робота</b>	Загальна кількість годин – 90	<b>Семестр:</b>	
		4 -й	5 -й
<b>Освітньо-професійна програма Соціальна педагогіка</b>	Змістових модулів – 4	<b>Лекції</b>	
		10 год.	6 год.
		<b>Практичні</b>	
<b>Рівень вищої освіти: бакалаврський</b>	Кількість поточних контрольних заходів – 14	6 год.	4 год.
		<b>Самостійна робота</b>	
		42 год.	78 год.
		<b>Вид підсумкового семестрового контролю: залік</b>	

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

*Метою* викладання курсу «Соціальні моделі психокорекційної роботи» є ознайомлення студентів з основними методами, формами і технологіями психокорекційної роботи в умовах різних соціальних моделей (соціальних інститутів) діяльності соціального педагога та навчання їх застосування у подальшій професійній діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціальні моделі психокорекційної роботи» є:

- розкриття актуальної проблематики соціальних моделей психокорекційної роботи;
- освоєння прикладних аспектів організації та впровадження психокорекційних прийомів у роботі соціального педагога;
- ознайомлення із особливостями психокорекційної роботи соціального педагога в умовах різних соціальних інститутів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» студенти повинні досягти таких результатів навчання:

### **Знати:**

- зміст базових понять і категорій: *адаптація, адикція, активність, акцентуація, артпедагогіка, бездоглядність, безпритульність, важковихованість, ведення випадку, відповідальність, вікова періодизація, гармонійний розвиток, гіперактивність, група, групова робота, девіація, дезадаптація, деривація, діагностика психолого-педагогічна, діти з особливостями психофізичного розвитку, діти обдаровані, дослідження соціально-педагогічне, експеримент, здоровий спосіб життя, ігрова терапія, інновація, клуби за місцем проживання, комунікація, конфлікт, криза, культура, мотивація, наркоманія, особистість, оцінювання, поведінка: адитивна, асоціальна, аутодеструктивна, девіантна, делінквентна, суїцидальна; профілактика соціальна, реабілітація, ресоціалізація, самовиховання, самооцінка, соціальне середовище, соціальність, токсикоманія, тривожність.*
- основні методи психолого-педагогічної діагностики відхилень у поведінці;

- форми та види психокорекційної роботи з дітьми, підлітками та молоддю;
- фактори і педагогічні умови, що сприяють ефективності корекційно-виховного впливу соціального педагога;
- моделі корекційно-виховного впливу, корекції та реабілітації різних категорій дітей та молоді, що опинились у несприятливих умовах соціалізації.

#### Вміти:

- виконувати роботу з психолого-педагогічної корекції різних відхилень у поведінці дітей, підлітків та молоді;
- добирати психодіагностичний інструментарій для діагностики відхилень у поведінці;
- створювати умови для ефективної реабілітації дітей, підлітків та молоді, що потребують ресоціалізації;
- застосовувати техніки психокорекційного впливу;
- проводити симптоматичну психокорекцію в екстремальних ситуаціях;
- складати програму психокорекційної роботи з дітьми молодшого шкільного віку, які мають відхилення у поведінці.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p style="text-align: center;"><b>Результати навчання:</b></p> <p>1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціально-педагогічної роботи, інтегрувати теоретичні знання досвід.</p> <p>4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.</p> <p>5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги, створення умов ефективної соціалізації клієнта.</p> <p>11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.</p> <p>23. Конструювати процес та результат соціально-педагогічної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.</p> <p style="text-align: center;"><b>Компетентності:</b></p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ФК-8. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>ФК-9. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК-15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p>	<p><b>Методи навчання:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація, тощо);</li> <li>- діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, інтелектуальні розминки, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.);</li> <li>- проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод кейсів, обговорення, пошук);</li> <li>- дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру);</li> </ul> <p><b>Контрольні заходи:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- тестування;</li> <li>- усні опитування;</li> <li>- перевірка письмових робіт студентів (есе, довідки, таблиці тощо);</li> <li>- перевірка доповідей/презентацій, що розкривають певні питання;</li> <li>- перевірка програм психокорекцій.</li> </ul>

**Міждисциплінарні зв'язки:** проблематика курсу “Соціальні моделі психокорекційної роботи” пов'язана з такими дисциплінами, як «Соціальна педагогіка», «Педагогічна психологія», «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти”.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1.**

#### **Теоретико-методологічні основи психокорекційної роботи**

**Тема 1.** Психологічна корекція та її види.

Актуальність психокорекційної роботи соціального педагога у різних соціальних інститутах. Зв'язок психології, психокорекції та соціальної педагогіки. Психокорекція та психотерапія. Психологічна культура особистості. Симптоматична та каузальна психокорекція. Класифікація психокорекційних впливів.

**Тема 2.** Основні школи, напрями, концепції у психології.

Вплив різних психологічних теорій на соціально-педагогічну психокорекцію. Класичний психоаналіз З. Фрейда, психосоціальний підхід Е. Еріксона, індивідуальна аналітична терапія А. Адлера. Типи пацієнтів за К. Хорні. Теорія соціального наочіння А. Бандури. Біхевіоризм та поведінковий напрямок у психології. Когнітивна психологія. Гештальтпсихологія. Гуманістична психологія. Техніки психокорекції у різних психологічних школах.

**Тема 3.** Психокорекційна робота як вид діяльності соціального педагога.

Специфіка, цілі та завдання психокорекційної роботи як виду діяльності соціального працівника/педагога. Умови здійснення психокорекційної роботи. Характеристика соціальних моделей психокорекційної роботи відповідно до категорій, що її потребують. Вимоги до соціального педагога, який здійснює психокорекційний вплив.

#### **Змістовий модуль 2.**

#### **Психокорекційна програма**

**Тема 4.** Принципи, засоби та форми психокорекційної роботи соціального педагога.

Психологічний зміст прийомів і способів соціально-педагогічної корекції. Принципи дитячої психокорекції. Поняття зони найближчого розвитку. Основні етапи психокорекційної роботи з дітьми. Корекційний вплив на батьків дітей. Особливості діагностики батьківсько-дитячих взаємовідносин. Організація психокорекційної взаємодії з дитиною. Методи дитячої психокорекції. Арттерапія, ігротерапія, психогімнастика, методи поведінкової корекції, психодрама.

**Тема 5.** Особливості складання психокорекційних програм.

Загальна, типова та індивідуальна програми корекції. Принципи складання психокорекційних програм. Формулювання цілей та завдань у соціально-педагогічній психокорекційній програмі. Корекційні соціально-педагогічні програми відновлювального, компенсуючого характеру; виправлення та стимулювання. Оцінка ефективності проведених психокорекційних заходів.

**Тема 6.** Виховна система «Self-Esteem».

Міжнародна педагогічна система «self-esteem» і педагогічна технологія «селф-рейтинг» у самовдосконаленні особистості дитини. Соціальні моделі психокорекції самооцінки, самоповаги, почуття власної гідності. Зарубіжний досвід впровадження технології «селф-рейтингу» у педагогіці та психології. Переваги системи «self-esteem». Особливості її впровадження в Україні.

### **Змістовий модуль 3.**

#### **Напрямки психокорекційної роботи соціального педагога.**

**Тема 7.** Відхилення у поведінці дітей молодшого шкільного віку.

Довільна та мимовільна поведінка. Причини відхилень у поведінці дітей молодшого шкільного віку. Індивідуальні особливості поведінки. Нейродинамічна нестабільність психічних процесів. Психомоторна розгальмованість. Агресивна поведінка і корекційно-виховний вплив на агресивних дітей. Діагностика дитячої агресивності. Техніки управління гнівом. Формування усвідомлення власних почуттів, почуттів інших людей; розвиток емпатії.

**Тема 8.** Діагностика і психокорекція гіперактивності у дітей.

Форми, методи і засоби психолого-педагогічної корекційної роботи з дітьми з гіперактивною поведінкою. Діагностика гіперактивності та її особливості на різних вікових етапах. Синдром дефіциту уваги та гіперактивність. Організація навчально-виховного середовища для дітей з гіперактивністю. Групова та індивідуальна корекція гіперактивності. Робота з батьками гіперактивних дітей.

**Тема 9.** Заперечувальна поведінка та методи її корекції.

Причини розвитку заперечувальної поведінки. Форми заперечувальної поведінки: негативізм, упертість, норовистість. Діагностика заперечувальної поведінки. Типові прояви та мотиви заперечувальної поведінки. Форми та методи психокорекції різних видів заперечувальної поведінки.

**Тема 10.** Імпульсивна поведінка та методи її корекції

Діагностика імпульсивної поведінки і корекційно-виховний вплив на імпульсивних дітей. Форми, методи і засоби психолого-педагогічної корекційної роботи з дітьми з імпульсивною поведінкою. Особливості роботи педагога з імпульсивними дітьми. Заходи безпеки. Специфічні та неспецифічні заходи корекції поведінки.

### **Змістовий модуль 4.**

#### **Методики психокорекційної роботи соціального педагога.**

**Тема 11.** Інфантильна поведінка та методи її корекції.

Діагностика інфантильної поведінки. Незрілість інтегративних особистісних утворень. Психокорекція інфантильної поведінки у молодшому шкільному віці. Конформна поведінка та її вплив на формування особистості дитини. Небезпека високої навіюваності. Корекція конформної поведінки у молодшому шкільному віці. Симптоматичні порушення поведінки.

**Тема 12.** Психокорекційний вплив на дітей з девіантною поведінкою.

Форми, методи і засоби психолого-педагогічної корекційної роботи з дітьми з

девіантною поведінкою. Діти групи ризику. Психокорекція к роботі з дітьми групи ризику. Групова та індивідуальна психокорекція девіантної поведінки. Робота соціального педагога з батьками дітей групи ризику.

**Тема13.** Психокорекційна робота з дітьми з порушеннями розвитку.

Загальні й типові програми психокорекції розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Корекція поведінкових розладів дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Організація роботи мультидисциплінарної команди. Особливості психокорекційної роботи при різних нозологіях.

**Тема14.** Психокорекційна робота з обдарованими дітьми.

Психолого-педагогічна діагностика обдарованості. Складання діагностичної карти. Особливості поведінки обдарованої дитини. Актуалізація лідерських можливостей обдарованої дитини. Випереджальний пізнавальний розвиток. Психосоціальна чутливість. Типові порушення обдарованої дитини: недостатній емоційний баланс; надмірні страхи та вразливість, підвищена чутливість до немовних сигналів оточуючих; негативне самоусвідомлення, труднощі у спілкуванні з однолітками. Форми та методи корекції означених порушень.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів	
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.						
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>10</b>	<b>11</b>	<b>12</b>	
1	15	3/2	2	1	1	1	12	13	5	10	15	
2	15	3/2	2	1	1	1	12	13	5	10	15	
3	15	5/3	3	2	2	1	10	12	10	5	15	
4	15	5/3	3	2	2	1	10	12	10	5	15	
Усього за змістові модулі	60	16/10	10	6	6	4	44	50	30	30	60	
Підсумковий семестровий контроль залік	30										40	
Загалом			<b>90</b>							<b>100</b>		

#### Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навч	Кількість годин для заочної форми навч
1.	Психологічна корекція та її види	1	
2.	Основні школи, напрями, концепції у психології	1	
3.	Психокорекційна робота як вид діяльності соціального педагога		
4.	Принципи, засоби та форми психокорекційної роботи соціального педагога		
5.	Особливості складання психокорекційних програм	1	1
6.	Виховна система «Self-Esteem»		
7.	Відхилення у поведінці дітей молодшого шкільного віку		
8.	Діагностика і психокорекція гіперактивності у дітей	1	1
9.	Заперечувальна поведінка та методи її корекції	1	
10.	Імпульсивна поведінка та методи її корекції	1	1
11.	Інфантильна поведінка та методи її корекції	1	1
12.	Психокорекційний вплив на дітей з девіантною поведінкою	1	1
13.	Психокорекційна робота з дітьми з порушеннями розвитку	1	1
14.	Психокорекційна робота з обдарованими дітьми	1	
<b>Разом</b>		<b>10</b>	<b>6</b>

#### 14. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навч	Кількість годин для заочної форми навч
1.	Психологічна корекція та її види		
2.	Основні школи, напрями, концепції у психології		
3.	Психокорекційна робота як вид діяльності соціального педагога		
4.	Принципи, засоби та форми психокорекційної роботи соціального педагога	1	
5.	Особливості складання психокорекційних програм		1
6.	Виховна система «Self-Esteem»		
7.	Відхилення у поведінці дітей молодшого шкільного віку	1	
8.	Діагностика і психокорекція гіперактивності у дітей	1	
9.	Заперечувальна поведінка та методи її корекції		
10.	Імпульсивна поведінка та методи її корекції		1
11.	Інфантильна поведінка та методи її корекції	1	
12.	Психокорекційний вплив на дітей з девіантною поведінкою	1	1
13.	Психокорекційна робота з дітьми з порушеннями розвитку	1	1
14.	Психокорекційна робота з обдарованими дітьми		
<b>Разом</b>		<b>6</b>	<b>4</b>

#### 15. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психологічна корекція та її види <i>Завдання: написання есе на тему «Актуальність психокорекційної роботи у різних соціальних інститутах» (соціальні інститути – за вибором студента)</i>	3
2.	Основні школи, напрями, концепції у психології <i>Завдання: проблемно-орієнтовне реферування основних теоретичних положень одного з засновників класичних напрямків психології (З. Фрейд, А. Адлер, Е. Берн та ін.)</i>	3
3.	Психокорекційна робота як вид діяльності соціального педагога <i>Завдання: Наведення прикладів психокорекційної ситуації, що потребують каузальної та симптоматичної психокорекції (по 2-3 приклади).</i>	3
4.	Принципи, засоби та форми психокорекційної роботи соціального педагога. <i>Завдання: Інформаційне реферування на тему: методи дитячої психокорекції: арттерапія / ігротерапія / психогімнастика / методи поведінкової корекції / психодрама (обрати один з п'яти)</i>	3
5.	Особливості складання психокорекційних програм <i>Завдання: схематичне складання психокорекційної програми для дитини молодшого шкільного віку з порушеннями поведінки (тип порушення – за вибором студента)</i>	3
6.	Виховна система «Self-Esteem» <i>Завдання: написання есе на тему «Досвід впровадження педагогічної системи «Self-Esteem» в Україні»</i>	3
7.	Відхилення у поведінці дітей молодшого шкільного віку	3



	<i>Завдання: складання порівняльної характеристики понять «агресія» та «агресивність»</i>	
8.	Діагностика і психокорекція гіперактивності у дітей <i>Завдання: добір інструментарію для діагностики гіперактивності у дитини молодшого шкільного віку</i>	3
9.	Заперечувальна поведінка та методи її корекції <i>Завдання: опис-порівняння форм заперечувальної поведінки</i>	4
10.	Імпульсивна поведінка та методи її корекції. <i>Завдання: добір інструментарію для діагностики імпульсивності у дитини молодшого шкільного віку</i>	4
11.	Інфантильна поведінка та методи її корекції <i>Завдання: добір інструментарію для діагностики інфантильної поведінки дитини молодшого шкільного віку</i>	4
12.	Психокорекційний вплив на дітей з девіантною поведінкою <i>Завдання: проблемно-орієнтовне реферування на тему: «Особливості корекційної роботи з дітьми групи ризику»</i>	4
13.	Психокорекційна робота з дітьми з порушеннями розвитку <i>Завдання: схематичне складання програми психокорекції відхилень у поведінці дитини з особливими освітніми потребами (вид порушення поведінки та нозологія – за вибором студента)</i>	4
14.	Психокорекційна робота з обдарованими дітьми <i>Завдання: схематичне складання програми психокорекції відхилень у поведінці обдарованої дитини (вид порушення – за вибором студента)</i>	4
<b>Разом</b>		<b>48</b>

## 16. Види контролю і система накопичення балів

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: експрес-тестування під час аудиторних занять; понятійні диктанти; виконання практичних завдань (доповіді; робота в мікрогрупах); усні відповіді; тестування по закінченню вивчення розділів.

Підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: залік.

Використовуються методи усної перевірки результатів навчання – бесіда, виступ, пояснення, опитування; письмової перевірки результатів навчання – науково-дослідні, творчі завдання, тестування, письмові завдання самостійної роботи.

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

При наявності 35 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю.

Якщо студент із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання практичних завдань, що фіксується у вигляді конспекту та проводиться усне опитування щодо вивчених тем.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується із загальної кількості набраних балів за результатами поточного контролю та заліку.

Перевірка рівня засвоєння знань (поточний та підсумковий контроль, залік (теоретична частина) за вибором викладача може здійснюватися шляхом: комп'ютерного або письмового тестування. Практична частина заліку – письмова та усна відповіді.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання практичного завдання у мікрогрупах (по 3-4 особи) <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	5	2	10
2	Презентація виконаного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять.</i>	5	2	10
3	Експрес-тестування під час аудиторних занять <i>Термін виконання: під час проведення лекційних, практичних занять</i>	6	1	6
4	Контрольне тестування після вивчення першого розділу. <i>Термін виконання: по завершенню вивчення першого розділу</i>	1	10	10
5	Контрольне тестування після вивчення другого розділу. <i>Термін виконання: по завершенню вивчення другого розділу.</i>	1	10	10
6	Перевірка письмових завдань самостійної роботи. <i>Термін виконання: по завершенню вивчення другого розділу.</i>	14	1	14
Залік	Залік (практична частина) – виконання творчого завдання <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	1	0-20	20
	Залік (теоретична частина) - підсумкове тестування. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	1	0-20	20
Усього		7		100

### Критерії оцінювання.

**1-2. Виконання практичного завдання та його презентація** на практичному занятті оцінюється у 4 бали (2 бали – за підготовку та 2 бали за презентацію (попередня табл.)).

Критерії оцінювання доповіді:

**4 бали** отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибину

обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми; виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення.

*3 бали* отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не достатню обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.

*2 бали* отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок.

*1 бал* отримує студент, який виконав завдання номінально, без глибокого осмислення проблеми, творчого підходу.

*0 балів* отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття. При цьому максимально можлива кількість балів складає 4.

**3. Експрес-тестування під час аудиторних занять** оцінюється у 1 бал, за умови, що студент виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей студент отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.

**4-5. Контрольне тестування після вивчення розділів** оцінюється максимально у 10 балів. Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 10 балів.

**6. Перевірка письмових завдань самостійної роботи** передбачає можливість отримати 14 балів (за 14 виконаних завдань). Для їх отримання студент має виконати та надати на перевірку письмові завдання, що входять до блоку самостійної роботи до початку екзаменаційно-залікової сесії. Критерії оцінювання: за кожне правильно виконане завдання самостійної роботи студент отримує 1 бал. Виконання завдання не в повному обсязі, з негрубими помилками, але принципово правильне, передбачає отримання 0,5 балів. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його неправильно.

### **7. Залік.**

Практична частина заліку. Творче завдання передбачає складання програми психокорекції відхилення у поведінці дитини молодшого шкільного віку (тип порушення визначається викладачем під час заліку).

Критерії оцінювання.

Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за виконання таких частин роботи:

- визначення актуальності роботи – 2 б.;
- правильне визначення мети та завдань програми – 3 б.;
- визначення сутності відхилення у поведінці – 2 б.;
- логічність, послідовність викладення матеріалу – 3 б.;
- визначення ресурсів для виконання кожного етапу програми – 3 б.;
- доцільність запропонованих форм та методів роботи – 5 б.;
- презентація програми під час заліку – 2 б.

Теоретична частина заліку (тестування) оцінюється у 20 балів. Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 20 балів.

## Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

## 9. Рекомендована література

## Основна:

1. Галян І.М. Психодіагностика : навч. посіб. рек. МОНУ. Київ : Академвидав, 2009. 234 с.
2. Головінський І. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ : Наукова думка, 2003. 288 с.
3. Заброцький М.М. Основи вікової психології : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга, 2004. 112 с.
4. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНМСУ. Київ : Академвидав, 2012. 226 с.
5. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Суми : ВТД «У», 2006. 384 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія : підручник. Київ : Центр навч. літ-ри, 2005. 624 с.
7. Олійник Л.М. Психодіагностика і корекція : навчально-методичний посібник з практичної психології. Миколаїв : ПП «Принт-Експрес», 2010. 218 с.
8. Татъянчиков А. О. Основи психокорекції: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2021. 40 с
9. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: активне соціально-психологічне навчання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Вища шк., 2004. 697 с.

## Додаткова:

1. Анеліна Н. Психокорекційна програма «Я бажаю змінитися» : корекція наркотичної залежності в учнів. *Психолог*. 2005. № 10 (берез.). С. 26–31.
2. Бовть О. Організація корекційної роботи з агресивними дітьми. *Початкова школа*. 1997. № 7. С. 25–32.
3. Гейченко О. О., Смилова С. Ю Агресивні прояви в дітей молодшого шкільного віку: механізми її виникнення та корекція. *Освіта Донбасу*. 2002. № 4. С. 77– 80.
4. Лазоренко Б.П. Методика психокорекції особистості наркозалежної молоді : методичні рекомендації для проведення реабілітаційної роботи у центрах ресоціалізації наркозалежної молоді. Київ : ДЦССМ, 2004. 76 с.
5. Цигульська Г.Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим : курс лекцій : навчальний посібник. Київ: Наукова думка. 2000. 189с.

## Інформаційні ресурси

1. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції : активне соціально-психологічне навчання : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2004. 697 с. URL : <http://www.twirpx.com/file/1068120/>